

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ

ΑΝΑΡΤΗΤΕΑ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ

ΕΚΘΕΣΗ ΕΠΙ ΤΟΥ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΥ

«Απελευθέρωση αγοράς ενέργειας, εκσυγχρονισμός της ΔΕΗ, ιδιωτικοποίηση της ΔΕΠΑ και στήριξη των ΑΠΕ»

Ι. Γενικές παρατηρήσεις

Α. Το υπό συζήτηση και ψήφιση νομοσχέδιο, όπως διαμορφώθηκε κατά την επεξεργασία του από τη Διαρκή Επιτροπή Παραγωγής και Εμπορίου, διαρθρώνεται σε έξι κεφάλαια (Α΄ - ΣΤ΄) και πενήντα επτά (57) άρθρα, συμπεριλαμβανομένου του άρθρου που αφορά στην έναρξη ισχύος του νόμου.

Το Κεφάλαιο Α΄ του παρόντος, υπό τον τίτλο «Θέματα οργάνωσης και εμποτείας των αγορών ενέργειας» (άρθρα 1-2), ρυθμίζει, διά του άρθρου 1, τη δυνατότητα καθορισμού ενός δεσμευτικού χρονοδιαγράμματος για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων του Διαχειριστή του Ελληνικού Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας και του Χρηματιστηρίου Ενέργειας και, επιπροσθέτως, προβλέπει διαδικασία επιβολής κυρώσεων από τη Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας (ΡΑΕ) σε περίπτωση παραβίασης των σχετικών προθεσμιών από τους ως άνω φορείς (άρθρο 1). Διά του άρθρου 2 εναρμονίζεται η εθνική νομοθεσία με τον Κανονισμό ΕΕ 1227/2011 (REMIT) για την ακεραιότητα και τη διαφάνεια στη χονδρική αγορά ενέργειας, κατά τρόπο ώστε να περιλαμβάνει τις αγορές βασικών προϊόντων αλλά και χρηματοοικονομικών παραγώγων. Συναφώς καθορίζονται και οι σχετικές αρμοδιότητες της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας. Ειδικότερα, η Αρχή διασφαλίζει τη συμμόρφωση, πέραν των επιχειρήσεων που ασκούν ενεργειακές δραστηριότητες, και των προσώπων, αρχών, συστημάτων και οργανωμένων αγορών ως προς το επίπεδο διαφάνειας, μεριμνώντας παράλληλα για την εφαρμογή της υποχρέ-

ωσης δημοσίευσης εμπιστευτικών πληροφοριών. Περαιτέρω, απαριθμούνται τα κριτήρια, τα οποία λαμβάνονται υπόψη από την Αρχή για τον προσδιορισμό και την επιμέτρηση του ύψους των προστίμων και, επίσης, προσδιορίζονται οι διοικητικές κυρώσεις που δύνανται να επιβάλλει η Αρχή σε περιπτώσεις παραβιάσεων του ως άνω Κανονισμού. Τέλος, καθορίζονται τα μέσα που διαθέτει η Αρχή για την άσκηση της εποπτείας, καθώς και ο τρόπος άσκησης των εν γένει αρμοδιοτήτων της αναφορικώς με την πραγματοποίηση των σκοπών του Κανονισμού (ΕΕ) 1227/2011.

Το Κεφάλαιο Β΄, «Θέματα οργάνωσης και λειτουργίας της ΔΕΗ Α.Ε.», διαρθρώνεται σε εννέα άρθρα (3-11), τα οποία ρυθμίζουν ζητήματα προσλήψεως του προσωπικού αορίστου και ορισμένου χρόνου, μετακινήσεων ή μεταφοράς του προσωπικού στο Δημόσιο και εθελουσίας εξόδου, καθώς και ζητήματα πολιτικής προμηθειών και ειδικών τιμολογίων. Ειδικότερα, το άρθρο 3 ορίζει ότι για τις προσλήψεις πάσης φύσεως προσωπικού προηγείται εισήγηση της Επιτροπής Προσλήψεων και Αμοιβών και έγκριση από το Διοικητικό Συμβούλιο, ενώ η διαδικασία διενεργείται με δημόσια πρόσκληση και έλεγχο του ΑΣΕΠ. Ως προς τις συμβάσεις αορίστου χρόνου, διευκρινίζεται ότι διέπονται από τις διατάξεις της εργατικής νομοθεσίας που ρυθμίζουν τις σχέσεις εργοδότη και εργαζομένου στον ιδιωτικό τομέα, και τις διατάξεις της προκήρυξης, κατά παρέκκλιση της ισχύουσας στην επιχείρηση Επιχειρησιακή Συλλογική Σύμβαση Εργασίας ή από τον Κανονισμό Κατάστασης Προσωπικού ΔΕΗ ή από οποιαδήποτε άλλη επιχειρησιακή συμφωνία. Το άρθρο 4 καθορίζει τη διαδικασία πλήρωσης θέσεων προσωπικού ορισμένου χρόνου, δηλαδή οργανικών θέσεων Αναπληρωτών Διευθυνόντων Συμβούλων, Γενικών Διευθυντών, Διευθυντών και Βοηθών Διευθυντών, ως προς τις οποίες διευκρινίζεται ότι δεν διέπονται από το ανώτατο όριο αποδοχών του άρθρου 28 ν. 4354/2015 (Α΄ 176), και, παραλλήλως, ρυθμίζει τους όρους πρόσληψης προσωπικού για την κάλυψη πρόσκαιρων και εποχιακών αναγκών. Το άρθρο 5 προβλέπει τη συγκρότηση Επιτροπής Αμοιβών και Προσλήψεων, και ορίζει τις αρμοδιότητες που σχετίζονται με το έργο της. Το άρθρο 6 καθιερώνει τη δυνατότητα εφαρμογής προγραμμάτων εθελουσίας εξόδου στη ΔΕΗ Α.Ε., τον ΔΕΔΔΗΕ Α.Ε., τη ΔΕΗ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΕΣ Α.Ε., τη ΛΙΓΝΙΤΙΚΗ ΜΕΛΙΤΗΣ Α.Ε. και τη ΛΙΓΝΙΤΙΚΗ ΜΕΓΑΛΟΠΟΛΗΣ Α.Ε. Διά του άρθρου 7 καθιερώνεται η δυνατότητα μεταφοράς προσωπικού των ως άνω εταιρειών από και προς τη ΔΕΗ, η οποία πραγματοποιείται με πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος αλλά και με άσκηση του δικαιώματος μεταφοράς του προσωπικού εκ μέρους του Διοικητικού Συμβουλίου. Το άρθρο 8 επεκτείνει τη ρύθμιση του προηγούμενου άρθρου ως προς τη μεταφορά του προσωπικού των ως άνω εταιρειών σε υπηρεσίες και φορείς του Δημοσίου, του ευρύτερου δημόσιου

τομέα και σε εταιρείες στις οποίες το Δημόσιο κατέχει την πλειοψηφία του μετοχικού κεφαλαίου. Περαιτέρω, ρυθμίζονται τα σχετικά με τη σύνθεση της Επιτροπής Ελέγχου και τις ελεγκτικές της αρμοδιότητες επί της ανάθεσης συμβάσεων έργου, οι οποίες διενεργούνται, και για τις θυγατρικές εταιρείες της ΔΕΗ, κατά παρέκκλιση της κείμενης νομοθεσίας (άρθρα 9-10). Το άρθρο 11 καταργεί τη ρύθμιση της ΠΥΣ 127/1990 (Α' 147) ως προς το ειδικό μειωμένο τιμολόγιο του προσωπικού, το οποίο αναπροσαρμόζει.

Το Κεφάλαιο Γ', το οποίο φέρει τον τίτλο «Θέματα βελτίωσης εισπραξιμότητας οφειλών» (άρθρα 12-15), προβλέπει την υπαγωγή των απαιτήσεων των εταιρειών προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας στις διατάξεις που ρυθμίζουν τη διαχείριση και μεταβίβαση των απαιτήσεων από δάνεια και πιστώσεις, τα οποία χορηγούνται από πιστωτικά ή χρηματοδοτικά ιδρύματα (άρθρο 12). Το άρθρο 13 διευρύνει τη συμμετοχή προμηθευτών ως παρόχων υπηρεσιών Καθολικής Υπηρεσίας και καθορίζει τον τρόπο επιλογής τους σε περίπτωση άγονης διαδικασίας. Διά του άρθρου 14 ορίζεται ότι οι Δήμοι ευθύνονται αλληλεγγύως και εις ολόκληρον για οφειλές από προμήθεια ηλεκτρικού ρεύματος ή φυσικού αερίου των επιχειρήσεων Ο.Τ.Α. και των νομικών προσώπων στα οποία συμμετέχουν. Το άρθρο 15 προβλέπει την αναπροσαρμογή των μοναδιαίων χρεώσεων για την κατηγορία της οικιακής χρήσης ως προς τις καταναλώσεις νύκτας.

Στο Κεφάλαιο Δ', υπό τον τίτλο «Ρυθμίσεις για την ιδιωτικοποίηση της ΔΕΠΑ Α.Ε. και λοιπές διατάξεις αγοράς φυσικού αερίου» (άρθρα 16-18), εισάγονται ρυθμίσεις αναφορικά με την Πιστοποίηση των Διαχωρισμένων Διαχειριστών Δικτύου Διανομής Φυσικού Αερίου, τους περιορισμούς όσον αφορά τις συμμετοχές και τα δικαιώματα ψήφου των μετόχων, καθώς και τη μεταβίβαση αυτών, τον έλεγχο που ασκεί η Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας ως προς την απόκτηση ή αύξηση συμμετοχών και τον εταιρικό μετασχηματισμό της ΔΕΠΑ Α.Ε.. Ειδικότερα, στο πλαίσιο διάσπασης του κλάδου υποδομών και απόσχισης του κλάδου διεθνών έργων, προβλέπεται η διατήρηση από τη μετονομαζόμενη ΔΕΠΑ ΕΜΠΟΡΙΑΣ Α.Ε. του συνόλου των δραστηριοτήτων προμήθειας και εμπορίας της υφιστάμενης εταιρείας. Επιπροσθέτως, εξειδικεύονται οι διαδικαστικοί όροι λογιστικής και φορολογικής φύσης ως προς τον εταιρικό μετασχηματισμό, περιλαμβανομένων των απαλλαγών των επωφελομένων εταιρειών από τέλη και φόρους και της μη μεταφοράς των ζημιών. (άρθρο 16). Διά του άρθρου 17 καταργούνται διατάξεις που ρύθμιζαν τις εργασιακές σχέσεις του προσωπικού της ΔΕΠΑ Υποδομών Α.Ε. Το άρθρο 18 προβλέπει την αναπροσαρμογή των όρων μεταφοράς του Φυσικού Αερίου.

Το Κεφάλαιο Ε' φέρει τον τίτλο «Ρυθμίσεις για τη στήριξη της παραγω-

γής ενέργειας από Α.Π.Ε. και την εξοικονόμηση ενέργειας» (άρθρα 19-29). Διά του άρθρου 19 αναπροσαρμόζεται η διαδικασία αποζημίωσης των παραγωγών ηλεκτρικής ενέργειας από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας. Επιπροσθέτως, καθορίζεται ο τρόπος συμμετοχής των κατόχων σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (Α.Π.Ε.) και Συμπαγωγής Ηλεκτρισμού και Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης (Σ.Η.Θ.Υ.Α.) στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας (άρθρο 20). Στο άρθρο 21 προσδιορίζεται η διαδικασία κοινοποίησης προς την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, κατόπιν σχετικής υπουργικής απόφασης ως προς τα επιλέξιμα έργα, σχεδίων χορήγησης μεμονωμένης ενίσχυσης σταθμών ή συγκροτήματος σταθμών ισχύος μεγαλύτερης των 250 MW, κατ' εξαίρεση από τις ανταγωνιστικές διαδικασίες για τις κρατικές ενισχύσεις στους τομείς του περιβάλλοντος και της ενέργειας. Διά του άρθρου 22 εξουσιοδοτείται ο Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας να καθορίσει το καθεστώς στήριξης Υβριδικών Σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας στα Μη Διασυνδεδεμένα Νησιά (Μ.Δ.Ν.). Το άρθρο 23 προσδιορίζει στους τριάντα μήνες τη διάρκεια ισχύος της Οριστικής Προσφοράς Σύμβασης σταθμών Σ.Η.Θ.Υ.Α. για αγροτική εκμετάλλευση ή τηλεθέρμανση πόλεων και εισάγει ρυθμίσεις αναφορικά με το πλαίσιο αδειοδότησης των σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από εγκαταστάσεις βιολογικού καθορισμού και βιοαερίου. Το άρθρο 24 καθορίζει το πλαίσιο εγκατάστασης Φωτοβολταϊκών Σταθμών σε αγροτική γη και, ειδικότερα, θέτει περιορισμούς αναφορικά με την εγκατάσταση σταθμών ισχύος μεγαλύτερης ή ίσης με 1 MW σε αγροτεμάχια χαρακτηρισμένα ως αγροτική γη υψηλής παραγωγικότητας, εντός ή εκτός Αττικής. Διά του άρθρου 25 ρυθμίζεται ο τρόπος υποβολής της ετήσιας δήλωσης και του τρόπου υπολογισμού της τιμής αποζημίωσης των κατ' επάγγελμα αγροτών παραγωγών ηλεκτρικής ενέργειας. Το άρθρο 26 προβλέπει την εναρμόνιση της εθνικής νομοθεσίας με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2019/943 ως προς την ευθύνη εξισορρόπησης σταθμών Α.Π.Ε. Ειδικότερα, ρυθμίζονται τα σχετικά με τη Σύμβαση λειτουργικής Ενίσχυσης Σταθερής Τιμής, τη δυνατότητα μετάπτωσης των σταθμών σε καθεστώς Λειτουργικής Ενίσχυσης στη βάση Διαφορικής Προσαύξησης και τη θεσμοθέτηση της ευθύνης εξισορρόπησης, δηλαδή της ευθύνης για τις αποκλίσεις που προκαλούν οι κάτοχοι σταθμών εγκατεστημένης ισχύος μεγαλύτερης ή ίσης με 400kW. Επίσης, με το ως άνω άρθρο καταργούνται οι διατάξεις του άρθρου 16 του ν. 4342/2015 που ρύθμιζαν τον τρόπο κατάταξης των προτεραιοτήτων ως προς την κατανομή φορτίων εγκαταστάσεων ηλεκτροπαραγωγής. Το άρθρο 27 περιλαμβάνει ορισμούς που αφορούν την ηλεκτροκίνηση και εισάγει ρυθμίσεις ως προς την αγορά φόρτισης ηλεκτροκίνητων οχημάτων. Διά του άρθρου 28 επανακαθορίζονται οι όροι χρηματοδότησης του προγράμματος Η-

ΛΕΚΤΡΑ, που αποσκοπεί στην ενεργειακή αναβάθμιση δημοσίων κτηρίων και την εξυπηρέτηση των επενδυτικών δανείων μεταξύ φορέων της Γενικής Κυβέρνησης και του Ταμείου Παρακαταθηκών και Δανείων. Τέλος, με το άρθρο 29 παρέχεται εξουσιοδότηση στον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας, προκειμένου να συγκροτήσει με απόφασή του Επιτροπή για τη διαμόρφωση του θεσμικού πλαισίου ανταγωνιστικών διαδικασιών στην ενεργειακή απόδοση.

Το Κεφάλαιο ΣΤ φέρει τον τίτλο «Λοιπές διατάξεις Τομέα Ενέργειας και Ορυκτού Πλούτου» (άρθρα 30-57). Διά του άρθρου 30 τροποποιούνται, πρώτον, οι ισχύουσες διατάξεις ως προς τα αποθέματα έκτακτης ανάγκης αργού πετρελαίου και, δεύτερον, η μέθοδος υπολογισμού του ισοδυνάμου σε αργό πετρέλαιο των εισαγωγών προϊόντων πετρελαίου (άρθρο 30). Επίσης, παρατείνεται κατά ένα έτος το διάστημα λογιστικής διαχείρισης της Ελληνικής Αρχής Γεωλογικών και Μεταλλευτικών Ερευνών (άρθρο 31), καθώς και η ισχύς της Προσωρινής Ενιαίας Άδειας Λειτουργίας των μονάδων ηλεκτροπαραγωγής των ΔΕΗ Α.Ε. και ΔΕΗ Ανανεώσιμες Α.Ε. (άρθρο 32). Διά του άρθρου 33 τροποποιούνται οι διατάξεις που αφορούν τον ενεργειακό εφοδιασμό της Κρήτης, με σκοπό τη διασφάλιση της ενεργειακής επάρκειας έως την ολοκλήρωση της διασύνδεσης με την Πελοπόννησο. Το άρθρο 34 προβλέπει την παράταση της δυνατότητας παροχής υποστηρικτικών υπηρεσιών από τη ΔΕΗ Α.Ε. στον ΔΕΔΔΗΕ Α.Ε. Διά του άρθρου 35 τροποποιούνται οι όροι προέγκρισης και έκδοσης οικοδομικών αδειών για την κατασκευή θεμελίων ανεμογεννητριών και συνοδευτικών έργων αιολικών σταθμών, εφόσον οι κάτοχοί τους προβαίνουν σε αντικατάσταση ή ανανέωση του παραγωγικού εξοπλισμού. Διά του άρθρου 36 ρυθμίζονται οι όροι χρήσης εκρηκτικών υλών. Το άρθρο 37 τροποποιεί τις ρυθμίσεις περί αναγκαστικής απαλλοτρίωσης για δημόσια έργα συγκοινωνιακού δικτύου δημόσιας ωφέλειας. Το άρθρο 38 προβλέπει την αντικατάσταση της φράσης «το αρμόδιο Υπουργείο» με τη φράση «ο αναθέτων φορέας» στο άρθρο 252 του ν. 4412/2016 (Α' 147). Διά του άρθρου 39 δίδεται τρίμηνη παράταση προθεσμίας ως προς τη σύναψη Σύμβασης Σύνδεσης των σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας. Το άρθρο 40 ορίζει την παράταση των προθεσμιών για την υποβολή εγγυητικών επιστολών εκ μέρους των εκμεταλλευτών λατομείων αδρανών υλικών και μεταλλείων, καθώς και την υποβολή των απαιτούμενων δικαιολογητικών εκ μέρους των νομικών και φυσικών προσώπων που εκμεταλλεύονται λατομεία σχιστολιθικών πλακών, προκειμένου να συνεχίσουν την εκμετάλλευσή τους.

Διά του άρθρου 41 ρυθμίζεται η διαδικασία του συμψηφισμού απαιτήσεων στους λογιστικούς λογαριασμούς των Διαχειριστών των Συστημάτων Μετα-

φοράς και των Δικτύων Διανομής, και παρέχεται εξουσιοδότηση προς τον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας για τον καθορισμό των λεπτομερειών. Το άρθρο 42 προβλέπει την έκδοση υπουργικής απόφασης προκειμένου να ρυθμισθεί κάθε ειδικότερο θέμα αναφορικά με τη διαδικασία καθορισμού των εγγυήσεων των Προμηθευτών Ηλεκτρικής Ενέργειας και των Αυτοπρομηθευόμενων Πελατών προς τη ΔΕΔΔΗΕ Α.Ε. και τη ΔΑΠΕΕΠ Α.Ε. Το άρθρο 43 επιφέρει τις αναγκαίες τροποποιήσεις, ώστε να παύει αυτοδικαίως η ισχύς των συμβάσεων λειτουργικής ενίσχυσης, εφόσον έχει λήξει η προσφορά σύνδεσης ή έχει παρέλθει άπρακτη η προθεσμία ενεργοποίησης της σύνδεσης του σταθμού. Διά του άρθρου 44 εισάγεται ρύθμιση για τον καθορισμό, διά υπουργικής απόφασης, του ειδικού πλαισίου προτεραιότητας στη χορήγηση οριστικών Προσφορών Σύνδεσης για σταθμούς Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Συμπαγωγής Ηλεκτρισμού και Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης, κατά παρέκκλιση των γενικών ή ειδικών διατάξεων. Το άρθρο 45 επιφέρει προσθήκες στις κατηγορίες μονάδων παραγωγής του άρθρου 143 του ν. 4001/2011. Διά του άρθρου 46 παρέχεται η δυνατότητα μεταφοράς της θέσης εγκατάστασης σταθμού, στις περιπτώσεις κατά τις οποίες με τελεσίδικη δικαστική απόφαση ή μεταγενέστερη διοικητική πράξη έχει μεταβληθεί το ιδιοκτησιακό καθεστώς του χώρου εγκατάστασης. Για τις περιπτώσεις, εξ άλλου, κατά τις οποίες η άδεια εγκατάστασης έληξε κατά τη διάρκεια ελέγχου, ενώπιων των δικαστηρίων, του κύρους διοικητικής πράξης που εμπόδιζε την υλοποίηση του έργου, δίδεται η δυνατότητα της εφ' άπαξ επανέκδοσης της σχετικής άδειας, εφόσον η σχετική διοικητική πράξη έχει αμετακλήτως ακυρωθεί (άρθρο 47). Διά του άρθρου 48 παρατείνεται η ισχύς της Υπουργικής Απόφασης «Κατανομή, Διάθεση και καταβολή του Τέλους Ανάπτυξης Βιομηχανικών περιοχών παραγωγής Ηλεκτρικού Ρεύματος από Λιγνιτικούς Σταθμούς», μέχρι την ολοκλήρωση των προβλεπόμενων διαδικασιών εφαρμογής και ελέγχου των Ειδικών Αναπτυξιακών Προγραμμάτων των δικαιούχων. Το άρθρο 49 προβλέπει τη δυνατότητα απασχόλησης στην ΔΑΠΕΕΠ Α.Ε. ασκουμένων δικηγόρων και φοιτητών που πραγματοποιούν την πρακτική άσκησή τους. Διά του άρθρου 50 επεκτείνονται οι ρυθμίσεις του άρθρου 190 του ν. 4001/2011 και σε υποσταθμούς και κέντρα διανομής που προϋπήρχαν της έναρξης ισχύος του.

Διά του άρθρου 51 χορηγείται παράταση ως την 30ή Ιουνίου 2020 για την υποβολή στο πληροφοριακό σύστημα αιτήσεων υπαγωγής αυθαίρετων κατασκευών στις διατάξεις περί αναστολής επιβολής κυρώσεων. Επιπλέον, ρυθμίζονται τα σχετικά με την ηλεκτρονική ταυτότητα του ακινήτου και τις προσαυξήσεις των προστίμων. Το άρθρο 52 εισάγει ερμηνευτική διάταξη ως προς το προεδρικό διάταγμα της 30.9.2016 «Έγκριση Ειδικού Σχεδίου Χωρι-

κής Ανάπτυξης Δημοσίου Ακινήτου και τροποποίηση του εγκεκριμένου σχεδίου πόλεως Βουλιαγμένης Αττικής στην έκταση του Αστέρα Βουλιαγμένης και καθορισμός χρήσεων γης και όρων δόμησης» και, ειδικότερα, ως προς την αληθή έννοια της σύστασης διηρημένων ιδιοκτησιών, οριζοντίων και καθέτων, η οποία επιτρέπεται στο σύνολο των εντός σχεδίων περιοχών του ως άνω Σχεδίου. Διά του άρθρου 53 τροποποιείται το άρθρο 11 του ν. 4067/2012 (Α' 79), προκειμένου να καταστεί δυνατή η ανάπτυξη συνοδών έργων σε περισσότερα του ενός υπόγεια επίπεδα ενός ξενοδοχείου. Διά του άρθρου 54 τροποποιείται το άρθρο 22 του ν. 4067/2012 όσον αφορά τις περιπτώσεις κατά τις οποίες είναι επιτρεπτές οι εργασίες επισκευής ή ενίσχυσης του φέροντος οργανισμού, για κτήρια στα οποία δεν έχει διανοιγεί η προβλεπόμενη από το εγκεκριμένο ρυμοτομικό σχέδιο στοά. Κατά τη ρύθμιση που εισάγει το άρθρο 55, επιτρέπεται η χωροθέτηση μονάδων χρόνιας αιμοκάθαρσης σε περιοχές με χρήσεις Κύριας Κατοικίας, Πολεοδομικού Κέντρου, Τουρισμού- Αναψυχής και Κοινωνικών Εξυπηρετήσεων, μέχρις ότου εγκριθούν Τοπικά Χωρικά Σχέδια. Το άρθρο 56 εισάγει μεταβατικές ρυθμίσεις για τις κείμενες στο Δέλτα του Έβρου αυθαίρετες κατασκευές, ως προς τις οποίες παρατείνεται η αναστολή επιβολής κυρώσεων έως την έκδοση προεδρικού διατάγματος, η έκδοση του οποίου παρατείνεται για δύο έτη. Τέλος, με το άρθρο 57 καθορίζεται η έναρξη ισχύος του νόμου.

II. Επί των άρθρων

Επί του άρθρου 1

Στην παράγραφο 1 προβλέπεται η έκδοση υπουργικής απόφασης, η οποία δύναται να καθορίζει «δεσμευτικό χρονοδιάγραμμα υλοποίησης των υποχρεώσεων» της εταιρείας «Ανεξάρτητος Διαχειριστής Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας» και της εταιρείας «Ελληνικό Χρηματιστήριο Ενέργειας».

Στην παράγραφο 2 θεσπίζεται αρμοδιότητα της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας να παρακολουθεί την τήρηση του ανωτέρω χρονοδιαγράμματος και, σε περίπτωση παραβίασής του, προβλέπεται ότι η Αρχή «δύναται» να επιβάλει τις κυρώσεις του άρθρου 36 του ν. 4001/2011, το οποίο έχει ως εξής: «1. Με απόφαση της ΠΑΕ, η οποία εκδίδεται μετά από ακρόαση των ενδιαφερομένων, επιβάλλονται στους κυρίους και τους διαχειριστές των Συστημάτων και των Δικτύων Διανομής ηλεκτρικής ενέργειας και φυσικού αερίου και στις επιχειρήσεις που ασκούν Ενεργειακές Δραστηριότητες, εφόσον παραβιάζουν τις διατάξεις του παρόντος νόμου και των πράξεων που εκδίδονται κατ' εξουσιοδότησή του ή τους όρους των αδειών που τους έχουν χορηγηθεί, πρόστιμα ύψους έως 10% του ετήσιου κύκλου εργασιών τους. Το ύψος του

προστίμου είναι ανάλογο με τη βαρύτητα και τη συχνότητα της παράβασης. 2. Με απόφαση της ΠΑΕ, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εξειδικεύεται η μεθοδολογία και τα επί μέρους κριτήρια των προστίμων της προηγούμενης παραγράφου. Η επιβολή των προστίμων αυτών δεν αποκλείει την επιβολή, για την ίδια παράβαση, άλλων διοικητικών κυρώσεων που προβλέπονται από άλλες διατάξεις, ιδίως δε των προβλεπομένων στις διατάξεις του ν. 3959/2011. 4. οι αποφάσεις της ΠΑΕ που εκδίδονται στις ανωτέρω περιπτώσεις αναρτώνται στην επίσημη ιστοσελίδα της και δημοσιεύονται στον τύπο. 5. Τα πρόστιμα που προβλέπονται στο παρόν άρθρο εισπράττονται με τη διαδικασία του Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων (ΚΕΔΕ) στο όνομα και για λογαριασμό της ΠΑΕ και αποδίδονται σε αυτήν. 6. Σε περιπτώσεις συστηματικής και κατ' επανάληψη παράβασης του νομοθετικού πλαισίου και των όρων, σύμφωνα με τους οποίους χορηγούνται οι προβλεπόμενες στον παρόντα νόμο άδειες, η ΠΑΕ μπορεί να ανακαλεί τις άδειες αυτές. Η ανάκληση μπορεί να επιβάλλεται παράλληλα και με πρόστιμο».

Παρατηρείται ότι η λέξη «δύνатаι» παραπέμπει στην καθιέρωση διακριτικής ευχέρειας για επιβολή κυρώσεων, επομένως, τυχόν αθέτηση του προβλεπόμενου χρονοδιαγράμματος μπορεί να μην επιφέρει καμία κύρωση, μολοντί το εν λόγω χρονοδιάγραμμα χαρακτηρίζεται από τον νόμο ως δεσμευτικό. Για την αποσαφήνιση του νοήματος της εν λόγω διάταξης, προτείνεται, η φράση «δύνатаι να επιβάλ[λ]ει», να αντικατασταθεί από τη λέξη «επιβάλλει».

Επί του άρθρου 2

Με την παράγραφο Ι αντικαθίσταται το στοιχείο ε' της παραγράφου 4 του άρθρου 3 του ν. 4001/2011. Από τη φράση «η οποία να περιλαμβάνει», προτείνεται η απάλειψη της λέξης «να».

Με την παράγραφο 4 αντικαθίσταται η παράγραφος 2 του άρθρου 36 του ν. 4001 / 2011. Στην περίπτωση γ' της νέας παραγράφου 2, η λέξη «αυτό» προτείνεται να αντικατασταθεί από τη λέξη «αυτή».

Με την παράγραφο 5 εισάγεται νέα παράγραφος 3 στο άρθρο 36 του ν. 4001/2011. Στο πρώτο εδάφιο της νέας παραγράφου 3, στη φράση «ύστερα από προηγούμενη ακρόαση της παραγράφου 1 του άρθρου αυτού», μετά τη λέξη «από», να προστεθεί η λέξη «την».

Με την παράγραφο 6 αντικαθίσταται η παράγραφος 3 του άρθρου 6 του ν. 4425/2016. Συμφώνως προς την Αιτιολογική Έκθεση, με την προτεινόμενη ρύθμιση «ενισχύεται η παράγραφος 3 του άρθρου 6 του ν. 4425/2016, ώστε η ΠΑΕ απευθείας ή σε συνεργασία με τους αρμόδιους φορείς, δικαστικές ή άλλες αρχές μπορεί να λαμβάνει σειρά μέτρων προς το σκοπό εκπλήρωσης

των καθηκόντων της και διαπίστωσης παραβάσεων στο πλαίσιο εφαρμογής του Κανονισμού» 1227/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 25ης Οκτωβρίου 2011 «Για την ακεραιότητα και τη διαφάνεια στη χονδρική αγορά ενέργειας», και δη «σε εφαρμογή του άρθρου 13» αυτού («Εφαρμογή των απαγορεύσεων καταχρηστικών πρακτικών στην αγορά»). Στο συγκεκριμένο άρθρο ορίζονται τα ακόλουθα: «1. Οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές μεριμνούν για την εφαρμογή των απαγορεύσεων που ορίζονται στα άρθρα 3 και 5 και της υποχρέωσης που ορίζεται στο άρθρο 4. Κάθε κράτος μέλος μεριμνά ώστε οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές του να διαθέτουν τις εξουσίες έρευνας και επιβολής της εφαρμογής που είναι αναγκαίες για την άσκηση των εν λόγω καθηκόντων έως τις 29 Ιουνίου 2013. οι εν λόγω εξουσίες ασκούνται αναλογικά. Οι εν λόγω εξουσίες ασκούνται: α) απευθείας· β) σε συνεργασία με άλλες αρχές· ή γ) με αίτηση προς τις αρμόδιες δικαστικές αρχές. οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές μπορούν, κατά περίπτωση, να ασκούν τις εξουσίες τους έρευνας, σε συνεργασία με τις οργανωμένες αγορές, τα συστήματα αντιστοίχισης των εντολών ή άλλα πρόσωπα που κατ' επάγγελμα διεκπεραιώνουν συναλλαγές κατά τα αναφερόμενα στο άρθρο 8 παράγραφος 4 στοιχείο δ). 2. Οι εξουσίες έρευνας και επιβολής της εφαρμογής που αναφέρονται στην παράγραφο 1 περιορίζονται στον στόχο της έρευνας. Ασκούνται σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο και περιλαμβάνουν το δικαίωμα: α) να έχει πρόσβαση σε οποιοδήποτε σχετικό έγγραφο οποιασδήποτε μορφής και να λαμβάνει αντίγραφο του· β) να ζητά πληροφορίες από οποιοδήποτε εμπλεκόμενο πρόσωπο, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που παρεμβαίνουν διαδοχικά στη διαβίβαση των εντολών ή στην εκτέλεση των σχετικών πράξεων, καθώς επίσης των εντολών τους, και, εάν είναι αναγκαίο, να καλεί οποιοδήποτε από αυτά τα πρόσωπα ή εντολείς σε ακρόαση· τηλεφωνικές συνδιαλέξεις και υπάρχοντα αρχεία διακίνησης δεδομένων· ε) να απαιτεί τη διακοπή κάθε τον παρόντα κανονισμό ή των κατ' εξουσιοδότηση πράξεων ή εκτελεστικών πράξεων που θεσπίζονται βάσει αυτού· στ) να ζητά δικαστικά τη δέσμευση ή την κατάσχεση περιουσιακών στοιχείων· ζ) να ζητά από δικαστήριο ή οποιαδήποτε αρμόδια αρχή να επιβάλει προσωρινή απαγόρευση άσκησης επαγγελματικής δραστηριότητας».

Περαιτέρω, στο άρθρο 2 του ανωτέρω Κανονισμού παρατίθενται ορισμοί, οι οποίοι εφαρμόζονται για τους σκοπούς και κατά την εφαρμογή του, μεταξύ δε των προβλεπόμενων ορισμών περιλαμβάνονται και οι ακόλουθοι: «(...) «συμμετέχων στην αγορά»: κάθε πρόσωπο, συμπεριλαμβανομένων των διαχειριστών συστημάτων μεταφοράς, που πραγματοποιεί συναλλαγές, συμπεριλαμβανομένης της εντολής πραγματοποίησης διαπραγματεύσεων σε μία ή περισσότερες χονδρικές αγορές ενέργειας· 8) «πρόσωπο»: κάθε φυσικό ή

νομικό πρόσωπο· 9) «αρμόδια οικονομική αρχή»: αρμόδια αρχή που ορίζεται σύμφωνα με τη διαδικασία η οποία καθορίζεται στο άρθρο 11 της οδηγίας 2003/6/ΕΚ· 10) «εθνική ρυθμιστική αρχή»: εθνική ρυθμιστική αρχή που ορίζεται σύμφωνα με το άρθρο 35 παράγραφος 1 της οδηγίας 2009/72/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Ιουλίου 2009, σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας ή με το άρθρο 39 παράγραφος 1 της οδηγίας 2009/73/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Ιουλίου 2009, σχετικά με κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά φυσικού αερίου· 11) «Διαχειριστής συστήματος μεταφοράς»: όπως ορίζεται στο άρθρο 2 σημείο 4 της οδηγίας 2009/72/ΕΚ και στο άρθρο 2 σημείο 4) της οδηγίας 2009/73/ΕΚ (...).

Στο προτελευταίο εδάφιο της φερόμενης προς συζήτηση και ψήφιση νέας παραγράφου 3 του άρθρου 6 του ν. 4425/2016 ορίζονται, μεταξύ άλλων, τα εξής: «Για την υλοποίηση των σκοπών και την εφαρμογή των διατάξεων του Κανονισμού (ΕΕ) 1227/2011, η Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας ασκεί τις αρμοδιότητές της με οποιονδήποτε από τους παρακάτω τρόπους: α) άμεσα, β) σε συνεργασία με άλλες αρχές ή με τους φορείς της αγοράς, γ) με ανάθεση κατ' εξουσιοδότηση και υπό την εποπτεία της προς τους φορείς της αγοράς (...)». Στον υπό ενσωμάτωση Κανονισμό δεν περιλαμβάνεται ο όρος «φορείς της αγοράς», ενώ ως τέτοιοι δεν νοούνται οι «αρχές», για τις οποίες γίνεται λόγος στο Κανονισμό, στην Αιτιολογική Έκθεση και στις φερόμενες προς συζήτηση και ψήφιση ρυθμίσεις. Προτείνεται να αποσαφηνιστεί η έννοια του όρου «φορείς της αγοράς».

Τέλος, προτείνεται, από τη φράση «κατά τα ανωτέρω εποπτείας της ΡΑΕ», να διαγραφεί το αρκτικόλεξο «ΡΑΕ».

Επί του άρθρου 3

Το παρόν εντάσσεται στο Κεφάλαιο Β' του φερόμενου προς συζήτηση και ψήφιση σχεδίου νόμου. Στο εν λόγω Κεφάλαιο, συμφώνως προς την Αιτιολογική Έκθεση, «περιλαμβάνονται οι ρυθμίσεις για τον εκσυγχρονισμό της ΔΕΗ, με δύο πυλώνες: πρώτον, την ενίσχυση της εταιρικής διακυβέρνησης, και, δεύτερον, την απελευθέρωση από εμπόδια στην αποτελεσματική της λειτουργία. Τελικός στόχος η μείωση του κόστους και η διασφάλιση της βιωσιμότητάς της, ενόψει του συστημικού κινδύνου που συνιστά η διακινδύνευσή της για την ελληνική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας και συνακόλουθα για την εθνική οικονομία και κοινωνία. (...) προκρίνεται η αποδέσμευση της ΔΕΗ από τους περιορισμούς που ενισχύθηκαν κυρίως κατά τη διάρκεια της οικονομικής κρίσης και απηχούσαν διατάξεις εφαρμοζόμενες στον στενό Δημόσιο Τομέα, καθότι επιβάλλεται εκ των πραγμάτων και λαμβάνοντας υπόψιν

την παρούσα οικονομική της κατάσταση, κάθε προσπάθεια για τη διατήρηση της βιωσιμότητας και την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητάς της. Παράλληλα κρίνεται σκόπιμο να ενισχυθεί στην εταιρεία η εφαρμογή των διεθνώς αναγνωρισμένων ως βέλτιστων αρχών Εταιρικής Διακυβέρνησης και να ενδυναμωθούν τα εταιρικά της όργανα κατά τη διαδικασία λήψης αποφάσεων που αφορούν τη λειτουργία και οργάνωσή της. Ειδικότερα, για την ανανέωση του προσωπικού, προβλέπεται νέα διαδικασία πρόσληψης των εργαζόμενων αορίστου χρόνου (άρθρο 3) με εκ των προτέρων έλεγχο νομιμότητας της προκήρυξης εκ μέρους του ΑΣΕΠ και εκ των υστέρων έλεγχο, με κύρωση των οριστικών πινάκων από το ΑΣΕΠ, καθώς επίσης και μη εφαρμογή σε αυτούς του προστατευτικού πλαισίου της Επιχειρησιακής Συλλογικής Σύμβασης Εργασίας, του Κανονισμού Κατάστασης Προσωπικού ΔΕΗ και των επιχειρησιακών πρακτικών, που συνιστούσαν πλαίσιο μονιμότητας. (...) σε ό,τι αφορά ειδικά την υφιστάμενη κατάσταση του προσωπικού της ΔΕΗ και των θυγατρικών της, οι διαμορφωμένες εργασιακές σχέσεις, η χρονοβόρα διαδικασία πρόσληψης καθώς και η αδυναμία στελέχωσης της επιχείρησης με εξειδικευμένο προσωπικό, εξαιτίας των γραφειοκρατικών αγκυλώσεων, προξενούν δομικά και ουσιαστικά προβλήματα στην οργάνωση και ανάπτυξη της επιχειρηματικής στρατηγικής. δεδομένου ότι είναι η μοναδική εισηγμένη εταιρεία του Κεφαλαίου Β' του ν. 3429/2005, η οποία ασκεί δραστηριότητες εκτεθειμένες στον ανταγωνισμό».

Στο δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 1, πριν από τη φράση «με την οποία καθορίζονται ενδεικτικά», προτείνεται να προστεθεί η λέξη «και».

Στο πρώτο εδάφιο της παραγράφου 3, η λέξη «στον», προτείνεται να αντικατασταθεί από τη λέξη «στο», δεδομένου ότι αναφέρεται στο «Ανώτατο Συμβούλιο Επιλογής Προσωπικού» (ΑΣΕΠ).

Συμφώνως προς άρθρο 22 παράγραφο 2 του Συντάγματος, «Με νόμο καθορίζονται οι γενικοί όροι εργασίας που συμπληρώνονται από τις συλλογικές συμβάσεις εργασίας συναπτόμενες με ελεύθερες διαπραγματεύσεις και, αν αυτές αποτύχουν, με τους κανόνες που θέτει η διαιτησία». Συλλογική αυτονομία είναι η εξουσία των συνδικαλιστικών οργανώσεων εργοδοτών και εργαζομένων να ρυθμίζουν τους όρους και τις συνθήκες εργασίας των μισθωτών, και τις μεταξύ τους σχέσεις, με συλλογικές συμβάσεις εργασίας. Η συλλογική αυτονομία, ως εξουσία σύναψης συλλογικών συμβάσεων εργασίας, διασπά την αρχή της αυτονομίας της ιδιωτικής βούλησης, και το κανονιστικό μέρος των συλλογικών συμβάσεων αποτελεί τμήμα και των ατομικών συμβάσεων των εργαζομένων που υπάγονται στο πεδίο ισχύος της συλλογικής σύμβασης, εφόσον είναι ευνοϊκότερο προς αυτούς. Εξ άλλου, η αυτορρύθμιση των συνδικαλιστικών οργανώσεων αποτελεί έκφραση της δη-

μοκρατικής αρχής, μέσω της ανάδειξης των συλλογικών επαγγελματικών συμφερόντων. Η συλλογική αυτονομία προστατεύεται, πέραν του άρθρου 22 του Συντάγματος, και από ρυθμίσεις στο πλαίσιο του διεθνούς δικαίου.

Έτσι, η ΕΣΔΑ (άρθρο 11), ο Ευρωπαϊκός Κοινωνικός Χάρτης (άρθρο 6) και οι 87, 98 και 154 Διεθνείς Συμβάσεις Εργασίας εγγυώνται τις αρχές των συλλογικών διαπραγματεύσεων. Περαιτέρω, η συλλογική αυτονομία πρέπει να μπορεί να αναπτύσσεται σε περισσότερα επίπεδα (εθνικό, γενικό, κλαδικό, επιχείρηση, επάγγελμα). Είναι, ωστόσο, δυνατόν να περιορίζεται από τον νομοθέτη, με σκοπό την αποτελεσματική οργάνωση του θεσμού ή για λόγους δημοσίου συμφέροντος, ενώ ο περιορισμός της πρέπει να συνιστά το κατάλληλο και αναγκαίο μέσο για την πραγματοποίηση του επιδιωκόμενου σκοπού, όπως και να είναι ανάλογος σε βαρύτητα (π.χ., ως προς τη διάρκειά του) με τη σπουδαιότητα του λόγου του οποίου γίνεται επίκληση (ΣΤΕ 2307/2014, ΔΕΝ 2014,905), χωρίς να θίγεται ο πυρήνας των δικαιωμάτων που απορρέουν από τα άρθρα 22 παράγραφοι 1 και 2 και 23 του Συντάγματος, ώστε η συνδικαλιστική ελευθερία και το δικαίωμα της απεργίας να μην θίγονται, οι δε θεσμοί της συλλογικής αυτονομίας κατ' αρχήν να διατηρούνται, κατά τρόπο δε ώστε να παρέχεται στους μισθωτούς η δυνατότητα να διεκδικούν τη βελτίωση της θέσης τους και την άμβλυνση των δυσμενών συνεπειών της οικονομικής κρίσης και των σχετικών νομοθετικών μέτρων (ΣΤΕ 2307/2014, ΕΕργΔ 2014,666. ΣτΕ 632/ 1978, ΕΕργΔ 1978,269. ΟΛΑΠ 626/ 1980, ΕΕργΔ 1980, 566).

Συμφώνως προς την προτεινόμενη με την παράγραφο 5 του παρόντος ρύθμιση, μετά τη θέση αυτής σε ισχύ, οι συμβάσεις εργασίας αορίστου χρόνου των προσλαμβανόμενων μισθωτών της ΔΕΗ Α.Ε. θα διέπονται αποκλειστικώς από τις διατάξεις της εργατικής νομοθεσίας, καθώς και τις διατάξεις σχετικής προκήρυξης, κατά παρέκκλιση της ισχύουσας επιχειρησιακής συλλογικής σύμβασης εργασίας και των λοιπών επιχειρησιακού χαρακτήρα ρυθμίσεων, συμφωνιών ή συνηθειών. Ο ανωτέρω περιορισμός έχει γενικό χαρακτήρα, δοθέντος ότι η απαρίθμηση ορισμένων θεμάτων, στα οποία αυτός αφορά, είναι ενδεικτική, ενώ δεν έχει συγκεκριμένη χρονική διάρκεια, εφαρμοστέες δε θα τυγχάνουν οι λοιπές συλλογικές συμβάσεις εργασίας, δηλαδή οι εθνικές γενικές και οι κλαδικές. Ως εκ τούτου, προβληματισμός μπορεί να υπάρξει ως προς το εάν ο εν λόγω περιορισμός της συλλογικής αυτονομίας είναι σύμφωνος προς την αρχή της αναλογικότητας, δεδομένου του εύρους των θεμάτων (αποκλείεται η ρύθμιση με επιχειρησιακή συλλογική σύμβαση), καθώς και της χρονικής έκτασής του (χωρίς συγκεκριμένη διάρκεια), λαμβανομένου, εν τούτοις, υπόψη, ότι όσα κατά τα ανωτέρω διαλαμβάνονται στην Αιτιολογική Έκθεση, συνιστούν επίκληση λόγων δημοσίου συμφέ-

ροντος.

Στην παράγραφο 6 ορίζονται τα εξής: «Στη ΔΕΗ Α.Ε. δεν εφαρμόζεται οποιαδήποτε γενική ή ειδική διάταξη Επιχειρησιακής Συλλογικής Σύμβασης Εργασίας ή του Κανονισμού Κατάστασης Προσωπικού ΔΕΙΑ ή οποιασδήποτε άλλης επιχειρησιακής συμφωνίας ή ρύθμισης, όπως και εάν εκάστοτε ισχύσει, κατά το μέρος που ρυθμίζει διαφορετικά τα θέματα που διέπονται από τις διατάξεις του παρόντος άρθρου». Η φράση «όπως και εάν εκάστοτε ισχύσει» προκαταλαμβάνει ρυθμίσεις τυχόν διάφορες της φερόμενης προς συζήτηση και ψήφιση, οι οποίες μπορεί να τεθούν σε μέλλοντα χρόνο, τυγχάνει νομοτεχνικώς αδόκιμη, και προτείνεται να διαγραφεί.

Επί του άρθρου 4

Στο τέταρτο εδάφιο της παραγράφου 1 ορίζονται τα εξής: «Στη διαδικασία δύναται να συμμετέχει προσωπικό της εταιρείας και υποψήφιοι εκτός εταιρείας». Προτείνεται η αναδιατύπωση της ρύθμισης ως εξής: «Στη διαδικασία δύναται να συμμετέχουν και υποψήφιοι ανήκοντες στο προσωπικό της εταιρείας».

Επί του άρθρου 16

Με το παρόν τροποποιούνται τα άρθρα 80 ΣΤ' και επόμενα του ν. 4001/2011.

Για λόγους σαφήνειας, προτείνονται τα ακόλουθα: στο τελευταίο εδάφιο της περίπτωσης δ' της παραγράφου 10 του νέου άρθρου 80 Ι', μετά τη λέξη «περίπτωση», να προστεθεί η λέξη «καθώς»· στην περίπτωση στ' της ίδιας παραγράφου, μετά τη φράση «βιαιώς και», να προστεθεί η λέξη «χωρίς»· στην περίπτωση ζ' της ίδιας παραγράφου, αντί της φράσης «οι οποίοι», να τεθεί η λέξη «που».

Στην περίπτωση θ' της παραγράφου 10 του νέου άρθρου 80 Ι' ορίζονται τα εξής: «Η μερική διάσπαση και η απόσχιση δεν μπορούν να κηρυχθούν άκυρες, χωρίς να τίγονται ενδεχόμενες αξιώσεις αποζημίωσης». Δεδομένου ότι το νόημα της εν λόγω διάταξης δεν παρίσταται σαφές, προτείνεται η αναδιατύπωσή της. Στο δεύτερο εδάφιο της περίπτωσης ιγ' της ίδιας παραγράφου του ανωτέρω άρθρου, η φράση «εφόσον έχουν περιληφθεί στην», προτείνεται να αντικατασταθεί από τη φράση «σύμφωνα με την». Στο τελευταίο εδάφιο της παραγράφου 12 του ίδιου άρθρου 80 Ι', η φράση «κατά την κρίση του», προτείνεται να διαγραφεί, ως πλεοναστική. Στην παράγραφο 15 του ίδιου άρθρου ορίζονται, μεταξύ άλλων, τα εξής: «Το Ταμείο Αξιοποίησης Ι-

διωτικής Περιουσίας το Δημοσίου Α.Ε. (ΤΑΙΠΕΔ) μετά την παράδοση σε αυτό των μετοχών εκδόσεως της ΔΕΠΑ ΔΙΕΘΝΩΝ ΕΡΓΩΝ Α.Ε., κατά τα προβλεπόμενα στην παράγραφο 9 του παρόντος, μεταβιβάζει άνευ ανταλλάγματος προς το Ελληνικό Δημόσιο ή φορέα που θα υποδείξει το Ελληνικό Δημόσιο, μετοχές (...), χωρίς να περαιτέρω προσδιορισμό για τον προς τον η μεταβίβαση φορέα, ήτοι τη νομική φύση ή την ένταξή του στον δημόσιο ή τον ιδιωτικό τομέα. Στην παράγραφο 16 του ίδιου άρθρου η φράση «όποιο συμβεί πρώτο», ανεξαρτήτως του ότι τυγχάνει νομοτεχνικώς αδόκιμη, παρίσταται ασύνδετη προς το περιεχόμενο της υπόψη ρύθμισης, και προτείνεται η διαγραφή της.

Επί του άρθρου 21

Με το παρόν προστίθεται νέα παράγραφος 12 στο άρθρο 4 του ν. 4414/2016. Στο προτελευταίο εδάφιο της νέας παραγράφου, η φράση «αυτή την», προτείνεται να αντικατασταθεί από τη λέξη «διαφορετική», για λόγους νοηματικής συνέπειας προς το προηγούμενο εδάφιο της εν λόγω παραγράφου.

Επί του άρθρου 22

Με το παρόν αντικαθίσταται το άρθρο 21 του ν. 4414/2016. Στο δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 1 του νέου άρθρου, η φράση «μετά από ενδεχόμενη», προτείνεται να αντικατασταθεί από τη φράση «εφόσον υφίσταται», για λόγους σαφήνειας. Στο τελευταίο εδάφιο της παραγράφου 5 προτείνεται η διαγραφή της λέξης «άλλη». Στο πρώτο εδάφιο της παραγράφου 6, η λέξη «δημοσίευση» προτείνεται να αντικατασταθεί από τη φράση «θέση σε ισχύ».

Επί του άρθρου 24

Με την παράγραφο 1 αντικαθίσταται η περίπτωση α' της παραγράφου 6 του άρθρου 56 του ν. 2637/1998. Στο τελευταίο εδάφιο της νέας περίπτωσης α', η λέξη «προσδιορίζονται» προτείνεται να αντικατασταθεί από τη λέξη «τίθενται».

Επί του άρθρου 28

Με το παρόν αντικαθίσταται το άρθρο 37 του ν. 4608/2019. Στο τελευταίο εδάφιο της παραγράφου 3, μετά τη λέξη «εφόσον», προτείνεται να τεθεί η λέξη «αυτό».

Επί του άρθρου 29

Μετά τη λέξη «άλλη», προτείνεται να τεθεί η φράση «σχετική με αυτό».

Επί του άρθρου 35

Με το παρόν αντικαθίσταται και συμπληρώνεται το τελευταίο εδάφιο της παραγράφου 4 του άρθρου 3 του ν. 2244/1994. Στο δεύτερο εδάφιο των φερόμενων προς συζήτηση και ψήφιση ρυθμίσεων, μετά τη λέξη «εντός», προτείνεται να τεθεί η φράση «της έκτασης».

Επί του άρθρου 52

Με την προτεινόμενη διάταξη φέρεται προς συζήτηση και ψήφιση «Ερμηνευτική διάταξη ως προς το Ειδικό Σχέδιο Χωρικής Ανάπτυξης Δημοσίου Ακινήτου», η οποία έχει ως εξής: «Λαμβανομένου υπόψη του άρθρου 1 του ν.δ. 1024/1971 (Α' 232), όπως ισχύει, η αληθής έννοια της υποπερίπτωσης ββ) της περίπτωσης δ' της παραγράφου 2 του άρθρου 1 του π.δ. 30.9.2016 «Έγκριση Ειδικού Σχεδίου Χωρικής Ανάπτυξης Δημοσίου Ακινήτου και τροποποίηση του εγκεκριμένου σχεδίου πόλεως Βουλιαγμένης Αττικής στην έκταση του Αστέρα Βουλιαγμένης και καθορισμός χρήσεων γης και όρων δόμησης» (ΑΑΠ 191 /2016) είναι ότι η σύσταση διηρημένων ιδιοκτησιών, οριζοντίων και καθέτων, επιτρέπεται στο σύνολο των εντός σχεδίου περιοχών που περιλαμβάνονται στο ως άνω εγκεκριμένο Ειδικό Σχέδιο Χωρικής Ανάπτυξης Δημοσίου Ακινήτου του Αστέρα Βουλιαγμένης».

Στην παράγραφο 2 του άρθρου 1 του ν.δ. 1024/1971 ορίζονται, μεταξύ άλλων, τα εξής: «Καθορίζεται, για το σύνολο της ως άνω περιγραφόμενης έκτασης του «Αστέρα Βουλιαγμένης», συντελεστής δόμησης 0,2 και μέγιστη επιτρεπόμενη δόμηση 56.500 τ.μ., συντελεστής κάλυψης 0, 1, καθώς και χρήσεις γης και όροι δόμησης κατά ζώνες, όπως τα παραπάνω απεικονίζονται στο διάγραμμα κλίμακας 1:5.000 που εγκρίνεται με το παρόν άρθρο, ως εξής: (...) δ. Ζώνη ΙΙΙ: Περιοχή Τουρισμού - Αναψυχής - Παραθεριστικής Κατοικίας: Στην περιοχή αυτή, επιφανείας 83.037,44 τ.μ., καθορίζονται Περιοχές Ανάπτυξης (Π.ΑΝ.) με οικοδομική γραμμή, με γενικό προορισμό τη χρήση τουρισμού- αναψυχής-παραθεριστικής κατοικίας του άρθρου 19 του Ν. 4269/2014 (Α' 142). Η Ζώνη αυτή υποδιαιρείται σε δύο υποζώνες: (...) ββ) Ζώνη ΙΙΙΒ: Κατοικία: Καθορίζεται η υπ' αριθμ. 40 Π.ΑΝ., με χρήση τουρισμού - αναψυχής - παραθεριστικής κατοικίας του άρθρου 19 του Ν. 4269/2014 (Α' 142), και ειδικότερα επιτρεπόμενη χρήση την κατοικία. Στη Ζώνη αυτή επιτρέπεται η ανέγερση μέχρι δεκαπέντε (15) κατοικιών, σε δεκατρείς (13) κα-

τά μέγιστο κτιριακές μονάδες. Καθορίζεται μέγιστο επιτρεπόμενο ύψος τα 7,50μ., μέγιστη επιτρεπόμενη δόμηση τα 15.000,00 τ.μ., μέγιστη επιτρεπόμενη επιφάνεια κάλυψης τα 8.000,00 τ.μ. και ελάχιστη απόσταση μεταξύ κτηρίων τα 15,00μ. Επιβάλλεται η φύτευση σε ποσοστό 75% της μη καλυπτόμενης επιφάνειας της Ζώνης αυτής. Η ανάπτυξη των κατοικιών γίνεται με βάση τα σύγχρονα πρότυπα βιοκλιματικού σχεδιασμού, με χρήση συστημάτων εξοικονόμησης ενεργειακής κατανάλωσης, όπως ειδικότερα προβλέπεται στο άρθρο 2 του παρόντος. Επιτρέπεται, κατά τις κείμενες διατάξεις, η σύσταση διηρημένων ιδιοκτησιών, οριζοντίων και καθέτων, επί των κτιρίων και εγκαταστάσεων της ζώνης αυτής, ύστερα από έγκριση της χωροθέτησης του οικείου επενδυτικού σχεδίου κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 13 του Ν. 3986/2011».

Συμφώνως προς την Αιτιολογική Έκθεση του παρόντος άρθρου, «Με την προτεινόμενη διάταξη αποσαφηνίζεται ότι στο σύνολο των εντός σχεδίου ζωνών του ΕΣΧΑΔΑ που έχει εγκριθεί για την έκταση του Αστέρα Βουλιαγμένης επιτρέπεται η σύσταση διηρημένων ιδιοκτησιών, οριζοντίων και καθέτων, κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 1 του ν.δ. 1024/1971».

Στο άρθρο 1 του ν.δ. 1024/1971 ορίζονται τα εξής: «1. Εν τη εννοία του άρθρου 1 του Ν. 3741/1929 και των άρθρων 1002 και 1117 του Αστικού Κώδικος δύναται να συσταθή διηρημένη ιδιοκτησία και επί πλειόνων αυτοτελών οικοδομημάτων ανεγειρομένων επί ενιαίου οικοπέδου ανήκοντος εις ένα ή πλείονας ως και επί ορόφων ή μερών των οικοδομημάτων τούτων, επιφυλασσομένων των πολεοδομικών διατάξεων. 2. Η προηγούμενη παράγραφος 1 εφαρμόζεται μόνο επί οικοπέδων κειμένων εντός σχεδίων πόλεων, εντός ορίων οικισμών προ του 1923, καθώς και εντός ορίων οικισμών κάτω των 2.000 κατοίκων, που καθορίζονται βάσει του από 24.4.1985 π.δ. (ΦΕΚ 181 Δ'), όπως ισχύει. Συστάσεις διηρημένων ιδιοκτησιών σε οικόπεδα, που βρίσκονται μέσα στους ανωτέρω οικισμούς, που έγιναν μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, είναι έγκυρες, εκτός αν κηρύχθηκαν άκυρες με αμετάκλητη δικαστική απόφαση».

Περαιτέρω, στην παράγραφο 2 του άρθρου 27 του ν. 2831/2000 ορίζονται τα ακόλουθα: «οι διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 1 του ν.δ. 1024/1971 (ΦΕΚ 323 Α') εφαρμόζονται και σε γήπεδα εκτός εγκεκριμένου ρυμοτομικού σχεδίου για τα οποία έχουν καθορισθεί ειδικοί όροι δόμησης κατά την παράγραφο 2 του άρθρου 9 του από 17.7/16.8.1923 ν.δ. (ΦΕΚ 228 Α'), όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 1 του α.ν.6251/1968 και έχει εκδοθεί

οικοδομική άδεια μέχρι τη δημοσίευσή του ν. 2052/1992 που δεν έχει ανακληθεί ή ακυρωθεί για οποιονδήποτε λόγο. Η τήρηση του όρου της έκδοσης της οικοδομικής άδειας πριν από την ισχύ του ν. 2052/1992 δεν απαιτείται σε όσες περιπτώσεις στο σχετικό με την έγκριση των όρων δόμησης προεδρικό διάταγμα αναφέρεται ότι έγινε παραχώρηση τμήματος των ακινήτων στον οικείο οργανισμό τοπικής αυτοδιοίκησης, για τη δημιουργία κοινόχρηστων Χώρων. Οι ίδιες διατάξεις εφαρμόζονται και σε εκτός σχεδίου εκτάσεις στις οποίες έχουν καθορισθεί όροι και περιορισμοί δόμησης και εγκρίθηκαν η θέση και η διάταξη κτιρίων, σύμφωνα με τις διατάξεις του κεφαλαίου Δ (οικοδομικό σύστημα ελεύθερας δομήσεως) του ν.δ. 8/1973 (ΦΕΚ 124)». Εξ άλλου, στο άρθρο 98 Ν.4495/2017 ορίζονται τα εξής: «1. Οι διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 1 του ν.δ. 1024/ 1971 (Α 232) εφαρμόζονται και επί γηπέδων, που κείνται εκτός σχεδίου πόλεως και εκτός ορίων οικισμών και ανήκουν σε έναν ή πλείονες ιδιοκτήτες, επί των οποίων έχουν ανεγερθεί μέχρι τις 28.7.2011 οικοδομήματα νομίμως ανεγερθέντα ή αυθαίρετα, υπαγόμενα στις διατάξεις του παρόντος, με την επιφύλαξη των οριζομένων στις διατάξεις του άρθρου 89 του παρόντος (...)». Τέλος, στην παράγραφο 1 του άρθρου 5 του ν. 4178/2013 ορίζονται τα εξής: «Οι διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 1 του ν.δ. 1024/1971 (Α' 232) εφαρμόζονται και επί γηπέδων, κειμένων εκτός σχεδίου πόλεως και εκτός ορίων οικισμών, επί των οποίων έχουν ανεγερθεί οικοδομήματα μέχρι την 28.7.2011, υπό την επιφύλαξη των οριζομένων στις διατάξεις του άρθρου 1 του παρόντος νόμου. Η ανέγερση των οικοδομών μέχρι την 28.7.2011 αποδεικνύεται από αεροφωτογραφίες λήψεως μέχρι την ημερομηνία αυτή και βεβαιώνεται από τον μηχανικό κατά τις διατάξεις του παρόντος».

Δοθέντος ότι δεν διευκρινίζεται ο λόγος εισαγωγής της προτεινόμενης ρύθμισης ως ερμηνευτικής διάταξης νόμου (κατά την έννοια του άρθρου 77 του Συντάγματος, οπότε έχει αναδρομική ισχύ, ανατρέχουσα στον χρόνο ψήφισης της ερμηνευόμενης διάταξης) και, συγκεκριμένως, κατά πόσον η εν θέματι διάταξη έχει ασαφή ή αμφίβολη έννοια ή περιέχει κενό ή αντινομία, στοιχεία, δηλαδή, τα οποία δημιουργούν αβεβαιότητα και, ως εκ τούτου, καθιστούν αναγκαία την ερμηνεία της κατά τρόπο που να της προσδίδει συγκεκριμένη έννοια (βλ., ενδεικτικώς, Π. Παραρά, Σύνταγμα 1975 Corpus, II,

Κοινοβουλευτικό Δίκαιο, άρθρο 77, 1985, αρ. 3, σελ. 471 επ.), η εν λόγω ρύθμιση φαίνεται να έχει τον χαρακτήρα τροποποιητικής διάταξης νόμου.

Αθήνα, 26 Νοεμβρίου 2019

Οι Εισηγητές

Αλέξανδρος Κεσσόπουλος

Επίκουρος Καθηγητής του Πανεπιστημίου Κρήτης

Επιστημονικός Συνεργάτης

Νικόλαος Παπαχρήστος

Επιστημονικός Συνεργάτης

Ο Προϊστάμενος του Α΄ Τμήματος

Νομοτεχνικής Επεξεργασίας

Ξενοφών Παπαρρηγόπουλος

Αναπληρωτής Καθηγητής

του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου

Ο Προϊστάμενος της Β΄ Διεύθυνσης

Επιστημονικών Μελετών

Αστέρης Πλιάκος

Καθηγητής του Οικονομικού

Πανεπιστημίου Αθηνών

Ο Πρόεδρος του Επιστημονικού Συμβουλίου

Κώστας Μαυριάς

Ομότιμος Καθηγητής της Νομικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών